

F. Celâlettin'in hikâyeleri

Yapı Kredi Yayınları'nı büsbütün kutlamak gerekiyor: Fahri Celâl'in bütün hikâyeleri 'Kedinin Kerameti'nde derlenmiş. Gerçek edebiyatseverler onun yazdıklarından tat alacaklardır. Yalnız hikâyelerinden değil, kıyıda köşede kalmış edebî yazılarından da.

Behçet Necatigil onu 'F. Celâlettin' maddesinde anmış; "Anılda gömülü eski devir insanlarını yazdı" diyor. Fahri Celâl adını Tahir Alangu'nun ya da Cevdet Kudret'in seçkilerinden hatırlıyor olabilirim. Cevdet Bey 'Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman'da (yeni basımı Kapı **Yayınları**), yine eski zamanlardan söz açar ve Cumhuriyet dönemindeki soyadıyla Göktulga'nın git git unutulacağı kaygısını taşır.

Bu unutuluşa her şeyden önce yazarın dili, sözcükleri yol açacaktır: "Günümüz okuyucusuna dili bakımından seslenemeyen bu yoldaki hikâyelerin zamanla daha da eskiyip okunmaz olacağı -ne yazık ki okunmaz olacağı- ve sadece değerli birer belge olarak kalacağı düşünülebilir."

Belki de öyle olmuştur. Öyle olmuşa, **Yapı Kredi Yayınları**'nı büsbütün kutlamak gerekiyor: Fahri Celâl'in bütün hikâyeleri 'Kedinin Kerameti'nde derlenmiş. Kitabı Ahmet Cüneyt İssı özenle hazırlamış; özlü sunuş da onun kaleminde.

Dildeki bugünkü kargaşa göz önünde tutulursa, kimsenin kolay kolay okunmayacağı kanısındayım. Fahri Celâl'e gelince, gerçek edebiyatseverler onun yazdıklarından nasılsa tat alacaklar... Yalnız hikâyelerinden değil, kıyıda köşede kalmış edebî yazılarından da. Deneme çağrışımı bu yazıları İssı özellikle anıyor:

"Bu arada, bir yandan da Cumhuriyet gazetesi başta olmak üzere, çeşitli süreli **yayınlarda** kültür, **sanat** ve edebiyat gibi çeşitli konularda kıymetli yazılar kaleme almaktadır. Yazarın bu yazılarının bir araya getirilerek **yayınlanmasının** da önemli bir hizmet olacağını burada belirtelim."

KEŞKE VE BİR AN ÖNCE

Fahri Celâl'in bir, iki kitabını -örnekse 'Rüzgâr', 'Çanakale Arslanları'deki Keleşloglan'ı- sahaflarda zor bulmuştum; ilkençliğimin Türk edebiyatına en tutkulu yılları: Her yazarımızı ille okumak istiyorum. 'Rüzgâr' bugün de **kitaplığım**da. 1973'teyse Cem Yayinevi Göktulga'dan 'Bütün Hikâyeler'i **yayınladı**.

Bir de film olayı var: 1965'te And

Film, Turgut Nuri Demirağ'ın 'Çanakale Arslanları'nı seyirciyle buluşturuyor. Bu film Fahri Celâl'in uzun hikâyesinden esinli. Ayrıca, baştan sona renkli. Şan Sineması'nda seyretmiştim. Pek ahım şahım bir film değildi ama, bazı savaş gerisi sahneleri hâlâ gözümün önündedir; başrollerden birinde de Ajda Pekkan.

Alangu, Cevdet Kudret, Fahri Celâl'in hikâyelerinde Ömer Seyfettin çizgisini görürler. **Yapı Kredi basımı 'Bütün Hikâyeler'in başında Nâzım Hikmet'in 1936 tarihli kısa bir yazısı var; Nâzım Hikmet, hikâyeciyi 'temiz realizmi' dolayısıyla övüyor.** "Üç dört 'aşk' hikâyesi müstesna" demeyi de gereksinmiş.

Fahri Celâl'in en sevdiğim hikâyesi 'Eğlencehane-i Osmanî Kumpanyası'dır. Aşk hikâyesi denebilir mi, bilmiyorum. Öte yandan, bu hikâyedeki kemancı Yorgi ve kantocu Küçük Virjin ilişkisi bence gerçekten yürek yakıcıdır. Hem de hepî topu bir iki satırda:

"Bu adamın etrafında uzun bir hicran hikâyesi vardı: Yorgi, Küçük Virjin'in kocasıydı. Herkes pekâlâ biliyordu ki karısı oynarken o hiç bakmaz; onun sahnede periler gibi uçmasını men edememekten müteessir, verem olup zayıfladığı söylenirdi."

Hikâyeyi yeniden okudum ve Fahri Celâl'in bir çağı yansıtabilen tasvirlerinden, kıpkısa görüntülerinden, şipşak görüntülemelerinden o günleri ben de sanki yaşadım. "Şarkılı ve gülünçlü oyun, 3 perde, kantolar, duettolar" sanki az önce izlediğim şeylerdi. **Virjin 'pembe tül elbiseler'ile sahnede, "omzunda beyaz güverciniyle"...**

Geçmişte 'Rüzgâr'ı okurken üzerinde duramamıştım: 'Rüzgâr'da yer almış 'Kore'deki Çocuklarımız' yarımın okurlarını da etkileyecek.

Unutulmuşu terk ettiğimiz yazarlarımızı, şairlerimizi günümüz okuruyla buluşturmak elbette gönül borcu duyulacak bir girişim. Fahri Celâl'in 'Kedinin Kerameti' işte o girişimlerden. Günümüzün hayhuyunda yitip gitmemesi okurun ilgisine bağlı. Türk hikâyesinin geçip geldiği yolları arşınlamak isteyenlere özellikle salık veririm. ■

